

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/1111/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314207616
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6314207616.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa Y. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. F., L. XXXX/XXX, proti odporcovi PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., IČO: 35 792 752, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Bratislava, Kubányho 16, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Brezno zo dňa 09. 10. 2014, č. k. 3C/121/2014 - 28, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že odporca je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere zo dňa 22. 11. 2012 č. XXXXXXXXXXXX ako aj Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere zo dňa 22. 11. 2012 č. XXXXXXXXXXXX medzi navrhovateľom a odporcom, a to až do právoplatného skončenia veci samej.

Zamestnávateľ navrhovateľa Železiarne Podbrezová, a. s., so sídlom Kolkáreň 35, 976 81 Podbrezová, je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľa podľa Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere zo dňa 22. 11. 2012 č. XXXXXXXXXXXX a Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere zo dňa 22. 11. 2012 č. XXXXXXXXXXXX.

Súd ukladá navrhovateľovi povinnosť, aby do 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podal návrh na začatie konania vo veci samej.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, s tým, že o trovách konania súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že na základe listín predložených navrhovateľom nemal osvedčené, že odporca vyvíja nejakú činnosť za účelom uspokojenia svojej pohľadávky, ktorú má voči navrhovateľovi práve prostredníctvom zrážok zo mzdy (zaslanie žiadosti zamestnávateľovi navrhovateľa o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy, zaslanie upomienky, v ktorej by spomínal, že svoju pohľadávku mieni uspokojiť práve takouto formou a podobne), resp. že mu zamestnávateľ už fakticky tieto zrážky zo mzdy vykonáva (napr. oznámenie zamestnávateľa o vykonávaní zrážok zo mzdy v prospech odporcu v súvislosti s predmetnými revolvingovými zmluvami), čím by bolo osvedčené, že navrhovateľovi realizáciou prípadných zrážok zo mzdy hrozí bezprostredná ujma. Zároveň súd konštatoval, že navrhovateľ skutočne uzatvoril s odporcom individuálne dojednanú dohodu o zrážkach zo mzdy zo dňa 22. 11. 2012, ktorá nie je tak ako to tvrdí navrhovateľ súčasťou zmluvných podmienok k zmluve o úvere, práve naopak, je právnym úkonom zachyteným na samostatnom tlačive, vyjadruje slobodnú vôľu zmluvných strán a je opatrená podpisom navrhovateľa a zástupcu odporcu. Možno teda konštatovať, že navrhovateľ úmyselne neuviedol v návrhu na vydanie predbežného opatrenia všetky

rozhodujúce skutočnosti tak, aby ovplyvnil prípadný výsledok konania vo svoj prospech a na takto neúplne opísanom skutkovom stave založil svoju právnu argumentáciu.

Proti tomuto uzneseniu sa v zákonnej lehote odvolal navrhovateľ. Navrhol uznesenie okresného súdu zmeniť tak, že uloží odporcovi povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 11. 2012 a dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 11. 2012 uzavretých medzi navrhovateľom a odporcom do právoplatného skončenia vo veci samej o neplatnosť zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 11. 2012 a zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 11. 2012. Zároveň žiadal, aby súd uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľa aj jeho zamestnávateľovi Železiarne Podbrezová, a. s., so sídlom Kolkáreň 35, 976 81 Podbrezová alebo, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Namietal, že pokiaľ vo svojom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľ uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou zmluvných dojednaní zmlúv, nemal v žiadnom prípade v úmysle na neúplne opísanom skutkovom stave založiť svoju právnu argumentáciu, a tak ovplyvniť prípadný výsledok konania vo svoj prospech, ako to konštatuje vo svojom rozhodnutí okresný súd. Navrhovateľ má za to, že skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola zachytená na samostatnom tlačive, nič nemení na tom, že táto bola dojednaná v rozpore so zákonom a je neplatná. V tejto súvislosti poukázal na dôvodovú správu k zák. č. 102/2014 Z. z. Podľa názoru navrhovateľa okresný súd nevzal do úvahy fakt, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V zmysle ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa jedná o formulárový typ zmluvy. Dohody nespĺňajú znaky individuálneho dojednania zmluvných podmienok. Odporca navyše navrhovateľa vôbec na predmetné dohody neupozornil. Tieto dohody neboli dojednané individuálne na žiadosť navrhovateľa, ale boli dané len ako podmienky poskytnutia úveru. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, ktoré sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Podľa ust. § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y). V tejto súvislosti navrhovateľ poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 09. 08. 2011, sp. zn. 10CoE/313/2010, ako aj rozhodnutie Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 15. 10. 2013, sp. zn. 4C/178/2013. Ďalej poukázal na to, že odporca okrem iného požaduje v zmluvách úroky vo výške 76,21% ročne (výška ročnej úrokovej sadzby podľa údajov NBS v novembri 2012 predstavovala 14,90%). V tomto prípade ide jednoznačne o úžeru, v dôsledku ktorej je právny úkon podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka neplatný ako celok. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28. 09. 2011, č. k. 3Co/3/2011. Navrhovateľ má teda vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti za to, že predmetné zmluvy o úvere sú neplatné, resp. spotrebiteľské úvery, ktoré boli navrhovateľovi poskytnuté sa považujú v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročné a bez poplatkov. V čl. IV. návrhu na nariadenie predbežného opatrenia chybou v písaní navrhovateľ uviedol, že mu jeho zamestnávateľ vykonáva zrážky zo mzdy od mesiaca október 2012. V skutočnosti k začatiu výkonu zrážok zo mzdy navrhovateľa došlo v mesiaci február 2013. Je tak zrejmé, že k zásahu do majetkových práv navrhovateľa už dochádzalo, a to počnúc februárom 2013. Je presvedčený, že potreba dočasnej úpravy vzťahov účastníkov konania je naliehavá, nakoľko pokračujúcim výkonom dohôd o zrážkach zo mzdy hrozí bezprostredné znížovanie jeho majetku, a to len na základe vyčíslenia dlžnej sumy odporcom bez akéhokoľvek rozhodnutia súdu. Navrhovateľ nemá nijaký iný právny prostriedok zamedzenia výkonu zrážok zo mzdy, ako predbežné opatrenie.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa ust. § 212 ods. 1, 2 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. uznesenie okresného súdu zmenil podľa ust. § 220 O. s. p.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

K odvolaniu navrhovateľ pripojil dôkaz, z ktorého odvolací súd zistil, že navrhovateľovi sú vykonávané zrážky zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy pre odporcu, a to na základe zmluvy č. VS XX. ktorá bola doručená zamestnávateľovi navrhovateľa dňa 22. 02. 2013, ako aj na základe zmluvy č. VS XX. doručená zamestnávateľovi navrhovateľa dňa 22. 02. 2013. Celková požadovaná suma na zrazenie pri zmluve č. 1 (VS XXXXXXXXXXX) predstavovala 3 375,54 eur, zrážky sú vykonávané od mesiaca február 2013 vo výške 80,37 eur mesačne. V roku 2013 spolu zrazených 879,14 eur a v roku 2014 zrazených 601,08 eur. Spolu na predmetnú dohodu zrazených 1 480,22 eur. Z druhej zmluvy (č. VS X) celková požadovaná suma na zrazenie predstavuje sumu 3 295,17 eur. Zrážky sú vykonávané od mesiaca február 2013 vo výške 80,37 eur mesačne. V roku 2013 spolu zrazených 879,14 eur a v roku 2014 zrazených 601,08 eur. Spolu na predmetnú dohodu je zrazených 1 480,22 eur. Preskúmaním spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ s odporcom uzavrel dve zmluvy o revolvingovom úvere, a to zmluvu č. Xa zmluvu č. XXXXXXXXXXX, obidve dňa 22. 11. 2012, na základe ktorých mu bola schválená výška úveru v sume 1 500,- eur na každú z nich (spolu 3 000,- eur). Ostatné náležitosti obidvoch zmlúv o revolvingovom úvere sú totožné, s tým, že splatnosť úveru predstavovala 42 mesiacov, výška mesačnej splátky u každej z nich po 80,37 eur, dátum splatnosti prvej splátky úveru 16. 01. 2013, dátum splatnosti poslednej splátky úveru 16. 06. 2016. Periodicita splácania úveru bola stanovená mesačná, s dátumom splatnosti splátky 16, celková výška úveru 1 500,- eur, RPMN úveru 65,72%, priemerná hodnota RPMN splatná ku dňu podpísania zmluvy o revolvingovom úvere 46,35%. Schválená výška revolvingu predstavuje 902,92 eur, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu 902,92 eur, výška mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu 80,37 eur, RPMN po vykonaní revolvingu (predpokladaná výška) 71,01%, úverový limit 1 500,- eur. Ďalej v uvedených zmluvách bolo uvedené v údajoch o schválení úveru, že celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t. j. úver plus úroky za celú dobu čerpania úveru) predstavuje 3 375,54 eur). Odplata za poskytnutie služby 215,75 eur a ročná úroková sadzba úveru 70,01%. Ročná úroková sadzba revolvingu 76,21%. Ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 8,75%. Uvedené údaje, tak ako sú vyššie uvedené, boli zhodné v obidvoch zmluvách, ktoré uzavrel navrhovateľ s odporcom. V obidvoch prípadoch sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú s poukazom na ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ mieni podať žalobu o neplatnosť predmetných zmlúv o úvere, a to jednak s poukazom na ust. § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko zmluvy neobsahujú výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Navrhovateľ mal za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať sumu, počet a termíny splátok pri každej zložke spotrebiteľského úveru, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť (istina, úrok a iné poplatky). Navrhovateľ poukazuje aj na úroky uvedené v zmluvách o spotrebiteľskom úvere vo výške 76,21% ročne, pričom výška ročnej úrokovej sadzby podľa údajov NBS v novembri 2012 predstavovala 14,90%. Má za to, že v danom prípade sa jedná o jednoznačnú úžeru, v dôsledku ktorej je právny úkon podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka neplatný ako celok. Potom podľa názoru navrhovateľa by sa mali zmluvy o revolvingovom úvere považovať za bezúročné a bez poplatkov. V tomto smere mieni podať žalobu na súd.

Tu odvolací súd dodáva, že kontrola o zrážkach zo mzdy slúži na zabezpečenie riadneho splácania záväzkov, avšak vzhľadom na spotrebiteľský charakter vzťahu medzi účastníkmi konania nemožno prehliadnuť ani to, že by tento vzťah nebol podrobený súdnej kontrole, resp. že by spotrebiteľ nemal možnosť kontroly zrážaných súm, a to z dôvodu, že výška uplatnenej sumy voči zamestnávateľovi navrhovateľa je výlučne v dispozícii odporcu. Preto v takomto prípade ide o kontrolu výšky splátok realizovaných na základe dohody o zrážkach zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy totiž môže slúžiť len na zabezpečenie a uspokojovanie pohľadávky v zákonnej výške, teda v zákonom dovolenej, s prihliadnutím na spotrebiteľské právo.

Navrhovateľ nemá možnosť zrážky priamo zastaviť, preto podal predmetný návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Veriteľ výšku dlhu jednostranne diktuje bez akejkoľvek kontroly. Treba prihliadnuť na to, že spotrebiteľ často zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť, pričom dochádza k zrážkam zo mzdy na sumy, ktoré vyplývajú z nepriateľných podmienok zmluvy. Zamestnávateľ ani dlžník nemajú možnosť tieto zrážky jednostranne zastaviť. Tu odvolací súd poukazuje na prípad Marcinová/Pohotovosť, C - 30/12, kde z pripomienok európskej komisie vo vzťahu k výkladu čl. 17 a 38 Charty základných práv Európskej únie a čl. 169 zmluvy o fungovaní zmluvy Európskej únie vyplýva, že dohody o zrážkach zo mzdy predstavujú úskalie v tom, že na jej základe zo mzdy dlžníka môžu byť uspokojené aj tie časti pohľadávky veriteľa, ktoré sa zakladajú na nekalých podmienkach uvedených v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Zároveň komisia poukázala na veľmi vysoké sankcie,

ktoré sa môžu považovať za nekalé podmienky podľa bodu 1e) prílohy k smernici 93/13/EHS. Treba prihliadnuť aj na to, že osud zabezpečovacieho prostriedku bude závisieť od osudu hlavného záväzku. Komisia zároveň vo svojom závere navrhla, aby súdny dvor poskytol na predloženu predjudiciálnu otázku odpoveď v tom zmysle, že čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni k uplatňovaniu takej vnútroštátnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok k zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.

Odvolací súd za daného stavu považoval predložené listinné dôkazy a navrhovateľom uvádzané tvrdenia o neprijateľných zmluvných podmienkach za dostatočné pre nariadenie predbežného opatrenia. Avšak až v konaní vo veci samej bude s konečnou platnosťou vyriešené, či medzi účastníkmi boli dohodnuté neprijateľné zmluvné podmienky a ktoré, a či predmetné zmluvy o úvere sú neplatné, a následne teda, či predmetné úvery je možné považovať za bezúročné a bez poplatkov. Povinnosť uložená zamestnávateľovi navrhovateľa zdržať sa zrážok zo mzdy navrhovateľa v prospech odporcu je iba predbežným opatrením, pre ktorý je charakteristická jeho dočasnosť. K odôvodnenosti nariadenia predbežného opatrenia odvolací súd uvádza, že v danom prípade už zo samotných príloh k návrhu bola zrejma hrozba odporcu vykonávaním zrážok zo mzdy u zamestnávateľa navrhovateľa na základe spochybnených revolvingových zmlúv. Odvolací súd mal preukázané, že e - mailu zo dňa 05. 11. 2014 od zamestnávateľa navrhovateľa, že sú uskutočňované zrážky zo mzdy navrhovateľa od februára 2013 a na každej z uzavretých revolvingových zmlúv o úvere je zrazených po 1 480,22 eur. Pokiaľ teda navrhovateľ uviedol v návrhu, že zrážky zo mzdy sú mu vykonávané od mesiaca október 2012, a z tejto skutočnosti prvostupňový súd vychádzal, tu navrhovateľ v odvolaní vzniesol námietku s tým, že sa jednalo o písársku chybu, ktorej skutočnosť preukázal pripojeným e - mailom od jeho zamestnávateľa, a teda v tom smere, že zrážky sú mu vykonávané od februára 2013 na základe predmetných zmlúv o revolvingovom úvere. Pokiaľ nebude právoplatne vyriešená spornosť (neplatnosť) uzatvorených zmlúv v súvislosti, s ktorými sú vykonávané predmetné dohody o zrážkach zo mzdy, nie je možné nateraz uvažovať, že rozhodnutie súdu o nariadení predbežného opatrenia je neprimerané vo vzťahu k odporcovi. Pri rozhodovaní odvolací súd prihliadol najmä na preventívnu povahu predbežného opatrenia, ktorým sa má zabrániť podstatnému zhoršeniu postavenia účastníka - navrhovateľa, vykonávaním nedôvodných zrážok zo mzdy s prihliadnutím na obsah namietaných revolvingových zmlúv. Pokiaľ by nedošlo k nariadeniu predbežného opatrenia, naďalej by navrhovateľovi boli vykonávané zrážky zo mzdy, ktorých celková výška by nekorešpondovala s celkovou sumou, akú by navrhovateľ mal odporcovi zaplatiť, pokiaľ by súd vo veci samej konštatoval neprijateľné zmluvné podmienky, poprípade neplatnosť predmetných úverových zmlúv. V tomto rozsahu by navrhovateľovi mohla vzniknúť škoda, ktorá by vzhľadom na jeho postavenie spotrebiteľa mala omnoho väčší dopad na ochranu jeho práv, ako slabšieho účastníka zmluvy v porovnaní s dopadom na odporcu v prípade pozastavenia zrážok zo mzdy ako silnejšej strany zmluvného vzťahu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd potom s poukazom na ust. § 76 ods. 1 písm. e), § 76 ods. 2 O. s. p. vo veci rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Zároveň s poukazom na ust. § 76 ods. 3 O. s. p. určil odvolací súd navrhovateľovi lehotu dvoch mesiacov od právoplatnosti uvedeného uznesenia na podanie návrhu na začatie konania na súde vo veci samej.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.